

VISER

PÅ

VARMLANSKE TONGMÅLE

DECKTA ÅTTÅ

FREDREK PÅ RANNSÄTT.

Gamle å Speller nye å Sprett sprang nye.

STOCKHOLM.

P. A. NORSTEDT & SÖNERS FÖRLAG.

Förord till den elektroniska utgåvan

Under arbete...

Jänta å ja'.

Å jänta å ja' :||: å allt uppå landavägen, Å ja', Å jänta å ja' :||: å allt uppå landavägen. Där mötte ja' henn' e môra så rar, Då sola ho sken på himmalen så klar, A däjli som ljusan dagen ho var — Mett hjärte, hvar tog då vägen?

Å jänta å ja' :||: å allt uti Rannsätts körke, Å ja', Å jänta å ja' :||: å allt uti Rannsätts körke. Där bliga ho på mej så himmalens blått, Å yja di sköt så blextrande brådt, Så allri ha mett hjärte tåcka salve fått; Ja' messta' kav mi hele störke.

Å jänta å ja' :||: å allt på messommers-vaka, Å ja', Å jänta å ja' :||: å allt på messommers-vaka. Där råka vi hvarann mä fräsande fröjd, Å allri nōnnstinn ha ja' käntt mej så nöjd, Ja' kasta mine ben i himmalens höjd Å hoppa övver alle taka.

Å jänta å ja' :||: å allt uti pålskedansen, Å ja' Å jänta å ja' :||: å allt uti pålskedansen. Då tog ja' tag så vackert uti hennas hann, För yja skömdes bårt bå himmalen å lann; Hur dansen hadd' gått te, då vesst'ja' int ett grann När som ja' kom igen te sansen.

Å jänta å ja' :||: å allt uti gröna lunden, Å ja', Å jänta å ja' :||: å allt uti gröna lunden. Där stal ja' mej en köss så rosande rö Å tala om för henne hele mi nö Å fråga, om ho ville dele mett brö, Å ho svara ja på stunden.

Å jänta å ja' :||: å allt uti Rannsätts körke, Å ja', Å jänta å ja' :||: å allt uti Rannsätts körke. Där stog nu vi två ve alltere justt Å lôva vår tro i nö å i lusst Å att te den allre sistaste pusst Så troget hvarannre dörke.

Å jänta å ja' :||: å allt uppå landavägen, Å ja', Å jänta å ja' :||: å allt uppå landavägen. På lifsens lannsväg vannrer ja' nu Så gladeligen mä mi lelle hustru, Å allri nōnnstinn ska vi skeljes vi tu, Fōrrn döen går oss i vägen.

Frierfåla.

Dä va en frädass môra ja' geck mej ut allt väll, Å ja' geck kring å vannra i ett te lordass qväll Langt för tusan i vall, Aj, aj, aj, aj, aj, aj! Langt för tusan i vall bål i åvävvla.

Men vet ni hva som vølla den dära vannringen? Åjo dä ska ja' sij' er, dä va min lelle vän. Kors för tusan . . . .

Där geck ja' kring i dager å hvarsken åt äll drack, Å skonna rök i traser å övverlära sprack. Kors för . . . .

Te slut så ble ja' var ett rätt finulitt hus, I fönstre där brann dä allt bå danker å ljus. Kors för . . . .

Ve knuta på fyse ja' ställd' mej så dann, Där tog ja' opp min späijel å höffsa mej grann. Kors för . . . .

Å göken han gol bål i skogen så skårt; Mett hjärte dä ble som ett smälltstöcke vårt. Kors för . . . .

Dä packa å slog som en spikhammere, Å näsa ho kläija å hövve dä sve. Kors för . . . .

Så klev ja' fram te stöga i lonk å i knek, För kroppen han va vesen 'tå möen kälék. Kors för . . . .

Å märk-åten fannsera ikring mej så gla, Kav änna som dä kryr å kräker i oxhälja i Filpesta. Kors för . . . .

Men ja' stog så bängen å skalv i mett knä, Ännsom när löva skaker på asperas trä. Kors för . . . .

Ja' trodd' mej int te lägge mi hann oppå lås' Å läse opp dôrra; ja' koxa som a gås Langt för . . . .

Te slut ja' gjord' mej grönögd å sa så i mett sinn: »Dä ä allt skrövitt uschlitt att int du tror dej in. Kors för . . . .

»Här står du så uggli å mesi å slak Å noser int te glömme hvarsken fram äller bak». Kors för . . . .

Dä högg ja' tag i nöckårn å lerka hømnen kring, Å ha ni sett på fanken, dä geck som ingenting. Kors för . . . .

Å dôrra ho flög opp mä en vrinandes gång, Dä stäka dä å löffta mot mej åderkålång Langt för . . . .

Å längst fram ve bole, som hadde fyre ben, Där satt dä e jätte så snudi å så ren. Kors för . . . .

Å näsa va så däjli å spessi å fin, Så om ja' lickna henn' ve nô, då vôr' ja' allt ett svin. Kors för . . . .

Å käkera di va som hadd' di vôr' svarva' te, När svarvårn står å svarver mä järne på sne. Kors för . . . .

Som himmalens stjärner va yja så bli, Å håre dä va fläta', mä en bra kamm uti. Kors för . . . .

Å bägge öra satt bakom käkeras hull; I dômm så hang dä lunser 'tå rödaschte gull Langt för . . . .

Ho va så smal å fin som a kammerduksnål Å qvek uti bena som en slingrandes ål. Kors för . . . .

Hva ska ja' dä sij' om den däjlie röst? Jo, änna som ett uljvårk ho skärde i mett bröst. Kors för . . . .

Ho rest' sej opp å niga sej för mej så lätt, Å ja' strök igen mä foten på bästaste sätt. Kors för . . . .

»Gu dagen, Erk lelle!» så sa ho te mej ho; Se dä gjord' godt i själa en mängd, ska ni tro. Kors för . . . .

Dä klev ja' fram, högg tag i hennas snöhvite hann Å dressta mej te bö'a om en köss litte grann. Kors för ....

Men se då sa ho te mej: »Du ska allt gi dej tefröss, För når som vi blir geffte ska du få dej en köss». Kors för . . . .

Dä satt' ja' mej brevö'a å prata så bra, Å va ja' int så gla, så rent för anntlitt dä va. Kors för . . . .

Men snart va dä köplysst å gläija va all, För kärnga ho kom in å ho trätte å gnall. Kors för . . . .

Å näsa hennas va som a morot så rö, Å blå va ho om truten å uttäck som en dö. Kors för . . . .

Å såg ja' inte rase, va ho söpen en mängd; Te lulle å te supe ä int hälssamt i längd. Kors för . . . .

För tåcke ska ja' akte min lekamen allt väll, Så int ja' har dä på samvet' ve min sistaschte qväll. Kors för . . . .

Å kärnga ho môttra å va sur å va onn: »Hva gör du här, din trashank, din envetne bonn'? Kors för . . . .

»Å skämms du int ha kälek te dotra mi, dett svin? Du som ä så fatti, å ho som ä så fin? Kors för . . . .

»Å töcker du int du ä i hôvve bra trang? Du åger ju int klära på kroppen en gang? Kors för . . . .

»Men hunnra reksdaler har ho, du fatti khär, Allt ätter kläckårns räckning i sisters han va här. Kors för . . . .

»Ho får sej nåck en hârr-khär, hva länge dä lir, Men se dä ska ja' sij' dej att allri *di* ho blir. Kors för . . . .

»Så lag' dej nu i röeschte rappe härut, För ällers ja' dej döper mä a skope mä lut». Kors för . . . .

Ja' maka mej te dôrra, då kärnga va så grätt, Men himmalen ska vete att inte geck dä lätt. Kors för . . . .

Illsveen ja' va i tåcka svårmodihet, Men jänta mi ho satt där å snöffta å gret. Kors för . . . .

Då geck ja' bål i skogen så esam å allen, Å himmalen va môlen, mej te slätt inte men. Kors för . . . .

Å blåsväre bles uti graneras löv, Men ja' hvarsken hörd' äller såg — ja' va döv. Kors för . . . .

Ja' stött' allt min fot bå mot stäck å mot sten, Men allri att dä gjord' mej dä ringeschte men. Kors för . . . .

Där geck ja' nu i tanker å sa uti mett sinn: »Mi käre lelle Stina, så ska du int bli min? Kors för . . . .

»Ulöckli å esam ja' går i mine skor, För nu ha all mi gläije gått rent på förlor Langt för . . . .

»Å allri e enda hustru ska ja' nõnnstinner ta, För når ja' int feck Stina, så vill ja' inga ha». Kors för . . . .

Mä salteste tårer min käke ä smord; Te minstne ja' gränga när visa ble gjord. Kors för . . . .

Ja' ä så trött ve våla, så ja' mä nö kan gå, Å dö'n må gärne komme å frakt' mej därifrå Langt för tusan i vall, Aj, aj, aj, aj, aj! Langt för tusan i vall bål i åvävvla.

Hârr-khärs-boen.

Å vâre kan föll allri finnes te, sa'n, Än när boen går mä hatt på sne, sa'n, Å har fräs i bringa Å spansk-rör te svinga, Änna som en reckti hârre-khär, sa'n.

Då ska en tro att han ä styv mä krafft, sa'n, Får sej spink-spank-kläcke mä peschafft, sa'n, Å går jämt å blistrer, Tess han blir i klistre Å får gå som anne gémmment folk, sa'n.

När pigera på hârrgåln han får se, sa'n, Ska en tro han gör sej fali te, sa'n, Stryker fint på foten, När di bliger mot'en; Tösera på byggda gir han fan, sa'n.

Å hele måndan klonker han a svär, sa'n, Flyger rasen som en stölle khär, sa'n, Hele söndass-dyggda Tapper han på byggda, När han super, slöss å speler kort, sa'n.

Hva ska dä bli åtta en tåcken sat, sa'n, Som ä bare styv å grann å lat, sa'n, Kan int sköte torpe, Skafe konna sörpe Å gi kampen röckt, som han ska ha, sa'n.

Å intnô blir dä gjorrt på åcker å äng, sa'n, För hans möne stass å ränn å fläng, sa'n; Han va stor på saka, Men dä krak tebaka Å han blir föll rothjon hva dä lir, sa'n.

Å sålless kan en se hva möck dä går, sa'n, Te fannsér' sej som en hârre-khär, sa'n: Mä en tåcken bonne Bär dä te den onne, D'ä så vesst som visa nu ä slut, sa'n.

Nils Annerssas vise.

Ja' fråger fan ätter Hârrgåls-Ola, Ja' får föll kläcke så väl som han; Å inte bocker ja' mej te jola, Fast ja' ä fatti å han ä grann.

Han går mä råck åttå fine kläe, Å grove vammle har bare ja'; Han äter sôggel, ja' äter skräe, Men ja' vill int vare han ändå.

Föll har han halsduk mä granne bråscher, Men den ä snodd kring en brännvinns-tratt; Föll har han stövvler mä pomp-kaloscher, Men tong ä foten å bene matt.

Å när vi kommer i majstangs-dansen, Då får en se hvem som licker ä: Ja' spanner högt te den treije kransen, Han får int läggen opp övver knä.

Å bjur vi opp e å samme jante, Så vet'l tusan hôlls dä bär te, Men grannlôtts-Ola han får allt vänte Tess fatti-Nisch tatt en sving äll tre.

Vesst frier han nu te Hårrgåls-Bôlla, Den vännste jänta på fämtan mil; Men inte raker ho bål i stôlla Å tar en tåckenen brännvinns-sil.

Ja' hôger nåck hôlls ho någga ôtt mej I Rannsätts-körka en gang i fjol; Ja' ble så skrôv-gla, att — Gu fôrlôtt mej — Hva pastårn sa hörd' ja' allri ol.

Ja' minns näck ågg hôlls ho bliga på mej I sistras, når ja' va te Patron; Ja' tänkt', di yja skull' reckett flå mej, Å hjârte donk' som a slag' på lo'n.

Å föll ja' hôger hva ho sa te mej I går, när Ola låg full i staal: »Å tror du, Nisch, att *den där* blir ve mej, Så ä du vesst litte trinn i skaal».

Då kom Patron, å han sa så hära: »Min kära Nils, ä du ut å går? Dä vraket Olof kan jag ej bära, Du blir min statdräng till nästa år».

Häj dunnskridon, dä va mjôlk i kôlla! Kom nu å skäll mej te intnô ha! Te åre geffter ja' mej mä Bôlla Å köper klåcke i Filpesta.

Bremmsen.

Å bremmsen han for te Pärmiss en gang Å köfft' sej e gröna mösse, Å sänna flög han hem å gnola å sang; Den bremmsen va hemm' i Tösse.

Men bäst som han flög, så tänkt' han så här: Näj, ha ja' fått e tåcka mösse, Så ska ja', ta mej dalern, komm' som en khär Å int som en åt te Tösse.

Då sätt' han sej opp å re på en kalv: Hoppsan, du laggåls-jösse! Han sporra sin kalv, så kalven han skalv Å kesa i väg ôtt Tösse.

Dä geck så dä rök, dä geck som en dans, Häjsan! på väg te Tösse, Å kalven han sätt' i väre sin svans Å sköt kav som mä e bösse.

Å när som di kom te Göstakrog, Häjsan! på väg te Tösse, Tog bremmsen en sup å kalven bestog, För bremmsen månd' hōmmen kösse.

Å när som di kom te Åmåls sta, Häjsan! på väg te Tösse, Stog borgmästere å rå i e ra Å bock' sej för bremmsens mösse.

Men bremmsen la å i rykande kutt Å löfft' int en gang si mösse, Å kalven veffta svans å sa så godt som hutt, Å så bar dä å te Tösse.

Å när som di kom te Torpane fram, Den gäschivergåln i Tösse, Tānkt' bremmsen igen te få sej en dram Å bynnt' på te kalven kösse.

Men kalven han slog mä rômpa bakut — Se så går dä te i Tösse! Å bremmsen han feck en klass på sin trut, Så sprrack! sa hans gröne mösse.

Å bremmsen han stalp å dödd' änna kav; I dike där låg hans mösse, Å oxer, kor å svin di dansa på hans grav — Där dansa då hele Tösse.

Flôga.

Här står ja' nu i sola Å skurer mine ben; Den, som vill triffs på jola, Får lôv å hôll' sej ren. Men då ja' må bekänne, Att inte ä dä gjorrt Så lätt i våla dänne Te akte sej för lorrt.

Å vârrst dä ä te hôlle Sej ifrå smak för solk, När en ä tåcken stölle Å hälst har lag mä folk. Om mä di *annre* svina Ja' så kunn' triffs ändå! *Di* ä föll minner fina, Men *derses* smuss går å.

Nu ha ja' bena ströke Å vingera därté Å snuten, som i köke Nöss litte slaski ble; Å hôvve ha ja' kamma Å ryggen gnitt frå smolk: Nu stå ja' int mä skamma För märk-åt äller folk.

Å nu ja' här på bole Ska titt' mej kring ett tag. Jo se, här vill sej sole Mång' fler 'tå samme slag. — Hva står du där å glömmar Mä yje stor' som fat? Kors, ha du int i sommer Sett flôger fôrr, din sat?

Hva? står du än å blänger? Då ska ja' läre dej Att int dä dôger länger Te glo så stinnt på mej. — Joho, ja' smög mej leditt Å tog på dej ett kutt

Å luva' dej så reditt, Så du feck vete hutt.

Men dätte kosta på mej, Så att ja' tôrsti ble; Hvar tro ja' nu kan få mej Te drecke mä beské? Jo se, där står en liten Finuli vass-pôttäll; Härr Fredrek vesst ställt dit'en - Den khärn han ä rejäll.

Dä va för väl, att korken Den jäkel int satt i, För ällers hadd' allt torken Släj' propp för själa mi. Nu geck dä fint te smyge Dit ner å ta en dreck; Å nu så ska ja' flyge Tebakers opp så qveck.

Aj, aj, d'ä trangt i pipen, Ja' kommer vesst int opp; Då blir ja' rent i knipen Å får mej föll en dopp.

Ja' snôrrer kring å gråter ... Surr! surr! ... Hvem hör mi bön? ... Oj, oj för tusan plåter! Nu stöp ja' ner i sjön.

Här ligger ja' å kravvler Mä bena alle säx, Å truten min han snavvler, Dä känns som ja' vill kräcks. Gull söte Fredrek, lätt mej Få hjôlp! Hör hva ja' ber, Så ska ja' allri sätt' mej På näsa på'en mer.

Tack, tack för han stack te mej Sin pänn' te krype på! Tack, tack! Nu kan ja' re mej, Bar' vattne törker å. För dä han inte neckte Mej hjôlp då dä geck gaal', Så får han gärne deckte E vise om mi fäl.

Nu ska ja' ut i väre Å törk' hvar ävli klut. —Ö hutt! hva ä dä häre? Får int ja' sleppe ut? Dä ä e fönsterrute, Dä töcks, som ja' ränn'd på Så ja' va när' te tjute Å skullten kav ble blå.

Mä skaal ja' kör å bôtter Mot ruta så dä svir; Ja' gnor mä mine fôtter Så hasaan sletne blir; Bå opp å ner ja' sôrrer, Ja' skjuter ut min trut; Men hur ja' svär å môrrer, Så slepper ja' int ut.

Jaså, ja' får föll gi mej, För dätte koster på Så kaksta'n klier i mej — Te köke ska ja' gå ... Men hôll! se där i fönstre Dä står ett litte fat: Vår köks', dä rare mönstre, Ha tänkt på mej mä mat.

Kors, ha en sett så anntlitt! Här ä bå sô å kött, Å säcker på åfanntlitt — Namm, namm, dä smaker sött! Se, vackre röe betar Mä hvite fläcker på! Den köksa ôt mej leter Dä bäste ho kan få.

Nu ä ja' änna dôten, Så tong är vamma mi; Ja' känner mej belôten Liksom för all mi ti. Den köksa, ja' vill köss'a För tåcke rart kalas .... Men ja' blir yr i mössa, Som hadd' ja' fått ett glas.

För attan, hva ä dätte? Dä bråker i mi vamm, Som tarmera skull' trätte Å slöss som all di skamm. Oj, oj, hva grömm't dä kniper! Oj, oj, hva rivaba!

Den, som dä här begriper, Har bätter hôvv' än ja'.

Ja hôvve mett, dä sluge, Begriper intnô mer; Å hur ja' mej må truge, Ja' hvarsken hör äll ser. Å bena vill int bäre — Näj se, ja' far ikôll Å vänner dômm i väre Å sverver som en boll.

Gu vet hva för a ullje Di rört i maten min — Tänk, om dä va märkullje, Som köksa gitt mej in! Dä ä dä inte anne För mej än te å dö; Dä väne Varmelanne Får ja' då sij' ajö.

Ajö, ajö! Ja' domner — Min blog blir tjock som ler — Ajö, ajö! Ja' somner, Å vackner allri mer.

Att männischa kunn' ville Så före mej på fall, Dä kan ja' inte gille — Täck' kunn' gå fan i vall.

Å nu dä allre sesste Ja' sjer här på jol Te den, som tække nesste Mej ga, ä disse ol: Kan flôgaan komm' på falle, Fast di på säx ben stå, Så kan ägg mänschaan falle, För di står bar' på två.

Grisen.

Å grisen sprang åter å fram ve a grinn: Roff ui, roff ui, roff ui—ui—ui! »Ja' kan föll allri ann' tro än att ja' slepper in». Roff ui, roff ui, roff ui—ui—ui!

Å grisen stack tryne inunner a slå: »Ja' ska föll känne ätter, om kroken setter på».

Å grisen ränn'd' hovve mot grinna å gret: »Dä vôr' föll ägg svinaktitt, om ja' skull' bli bet».

Å grisen körd' skaal imot stolpen så brådt: »Näj, fanken tar ve skullten, dä här gjord' inte godt».

Så kytt' han mot den annre grinnstolpen så hvasst: »Näj höll da, lött mej grönne på saka e rast».

Så gne han sej på grinna å stog å tiggd' å ba: »Näj, här må svina freste nu länger, men int ja'».

Så la han å i täng utmä skyggåln å svor: »Dä finns föll nôe høl te slepp' in, som ja' tror».

Å grisen han gnodd' ifrå tolv å te ett: »Näj, räcker dätte länge, så blir ja' jaggu svett».

Å grisen han skala frå ett å te två: »Husch! dätte koster fläsk, men lött gå, men lött gå!»

Å grisen han skena frå två å te tre: »Dä va föll fan te høl, som ja' allri ska få se!»

Så vänd' han om te grinna å tebakers igen; Roff ui, roff ui, roff ui—ui—ui! Ja, ja' kan gi mej jäkel att han ränner där än. Roff ui, roff ui, roff ui—ui—ui!

Koa på lannsvägen.

Mu—u! D'ä skrôvitt vårt i dag, Å dåli bet på dikesrena. Mu! Får en uschlitt i sin maag', Dä blir en gärne trött i bena. Här ä int ann' å ta sej te Än lägg' sej ner i lannsvägs-jola; Där kan ja' ligg' så bra i fre Å mase skrôttan medt i sola.

Ah, dä va godt! Nu ska e stönn Ja' immte fôrrest å sanna sôve; Men immten blir allt faschlitt tönn, När bare skräp en fått i skrôve. Ja' töcker jusst ho ska bli sur I qväll den gamle Laggåls-Bôlla, När ho regärer mä mett jur Å int kan få en tår i kôlla.

Där båle kommer dä en kamp Å drar e kjårre mä en basse. Han ä föll int en tåcken tamp Så int han staner tvårrt mä lasse. Ja' ligger medt i vägen ja', Som annre krettur nu fôr tia, Å väjer int för hvem dä va; Den som vill fram får höll' ôt sia.

Men ha en sett e tåcka fâl! Kampkraken kommer änna på mej. Fäakti rent ä dänne vâl: Här kan ja' inte sjôlv få rå mej, Får int på blanke gata fre, När som ja' ligger å funderer; Dä finns int så pass fävet te, Att folk en gang e ko exmerer.

Ptro, vänta! D'ä föll int så brådt? Har ni int vet te hôle unna, Ska ja' föll res' mej opp så smått Å sänna sträck' nô lit' på lunna. Å när ja' dätte väl ha gjorrt, Har ja' te göre annre saker,

Men tack' går int sä jäklitt forrt, Ska ni begripe, ere kraker!

Jaså, du gir dej int tefress, Farsgôbben, utta svär te klå mej? Dä ä dä bäst ja' ä teress Te kytt', fôrnn piska ho kan nå mej. Men lell ja' gener dej e stönn Å kutter tvårrsfôr övver spôra; Dä vôr' föll jusst jämt inga sönn, Om du feck skak' här te i môra.

Näj, dä va saten te kör' på! Nu ä ja' rädd att ja' får vike; Fôrnn klöverare rent ryker å, Ä bäst ja' gir mej ner i dike. —

Uschiamej, en tåcken drul! Som sagdt, d'ä intrô fävet mä'en: Han kom så näre mej mä hjul', Så nava skrapa mej i äen.

Ja, gubevars för uschlitt folk, Som sålless bär sej ôot mot kretter!

Vi bord' int hôll' dômm mer mä mjôlk, Så skull' allt våla bli dômm better. När folk exmerer oss som få Å inte völer hva vi nôtter, Dä ä dä inga gläije mä Te länger var' ett reckett krötter.

Laggålspiga.

Gu môra, kossebarna mine små! Gu môra, Majros, Lellja, Fagerlinna! Å kors, ni ska int böle ôot mej så, Ja' ällers kav kan messte örehinna. Nu ska vi ut i hagen, Så får ni gräs i magen Å mjôlk i jura, full en tunneså.

Ho-o! Gå nu beskelitt gata fram, Lött bli å stanges, mine säckersmôler! Tösst, tjurebuss! Dä ä nu ännu skam Te höre hva iländitt styggt han vrôler. Tror han att dä sej skecker Mä tåckre fine flecker, Som mine kor, te före tåcke glam?

Näj hôll da, kes int sta! då får du smäll ... Ja' mener du ä storgo, du Grevinna! Se skällekossa ho ä reckett snäll, Ho går då allri snedt te kohags-grinna. Kliv in nu, ta dä mäste Ni nônnstinn kan te bäste! Ajö! Ja' kommer ätter er i qväll.

Nu går ja' hem så esam för mej sjôlv. Gunås, ja' har mä möcke te å trôke; Ja' ska nu höffse rent mett laggålsgolv, Men se, mett vårrste ä int te å môke: Ja' har allt annre piner, Som mer i själa vriner Än nônnstinn laggålsdôrras låsekolv.

Vesst töcker ja' om konna skrôvitt bra, Å tjurn, förståss, vesst töcker ja' allt om'en; Men se Dräng-Olle lell, dä vet nåck ja' Att faschlitt mer så töcker ja' om hômmen. Håhå, om nôen sa mej, Att Olle kunn' vill' ha mej, Å hârri Gu hva då ja' skull' bli gla!

Men Olle har gunås nåck ann' i skaal: Han går å titter ätter Kammer-Kari, Å gör spetakel åttå laggåls-taal, Å töcker att dä löffter hva ja' tar i; Men *dä* ja' unnrer möcke, För inte kan ja' töcke Att jusst dä oser årkåång i taal.

Håhå! Mett hjârte får fôll tig' som murn Å var' tefress, fast sorgera ä tonge. Ja' får fôll sett', som fôggeln in i burn, I laggåln å bju te iblann te sjonge, Fast konna bar' hör' på mej Å ja' fôll int kan få mej I våla nôen fästman ann än tjurn.

Pär å Lisa.

Å Lisa ho va styv å sa te Pär som så: »Dä lönn int att te mej du frier, För frier nôen te mej, så lyr ja' inte på, Näj allri här i vålas tier!» Å kors må dä? Hä hä hä hä! Dä va e litta stôlli vise.

Å Pär han fnös å sa te Lisa se så här: »Dä lönn int att du går å pöser; Ja' tänker allri nônnstinn göre mej besvär För dej å int för are töser». Å kors må dä? Hä hä hä hä! Dä va e litta stôlli vise.

Ä Pär å Lisa snôrkne skeldes ôot så brådt, Å inte vet ja' hvart di vannre; Men fôlle vet ja' dä, att inna åre gått Så geffta di sej mä hvarannre. Å kors må dä? Hä hä hä hä! Dä va e litta stôlli vise.

Bonnspelmaen.

Å dunnra rassa tre, Å stå nu int å blång! Go vänner, lag er te Å ta en Jöshärs-sväng! Ni ser fôll ja' står här på tönna Å stämmer min lelle fejol; Bårt, göbber å kärnger, på stönna! Tull stabben dit bål unner bol'! Pling plingeli plingeli pling ... Se så ja, nu stämmer dä bra; Ställ opp er badus i en ring, För ällers ska attan er ta! D'ä ja', d'ä ja', d'ä ja' som speler.

Filulili lulili läj .... Lött pålsken komm' i gang! Dä ska nåck gå som häj, Fast stôga ho ä trang. Du Ola där, sul' int mä skanka, Din store å lange drasut! För ällers så ska ja' dej banka Mä strôken, så skaal får en kut. Här dôger dä int te var' tong, Här dôger dä int gå i lonk; Plong plongeli plongeli plong .... Hör på, hur fejoel slôr klonk — D'ä

ja', d'ä ja', d'ä ja' som speler.

Häj, freske tag! Gi plass! Häj, skrap' å stamp' å skak'! Smäll klacken klass på klass! Hyss läggen opp i tak! Tack, Bängt, ska du ha för dä grepe — Se, tåcker ska gutera var': Du strök medt i take a repe Mä tåna, å den som va rar. Ho häja! Se nu ä dä knäfft, Nu går dä rent änna på stup; Men ja' blir i halsen så täfft — Hör, grannfarn, ro hit mä en sup! D'ä ja', d'ä ja', d'ä ja' som speler.

Plink plangeli plingeli plank .... Husch, damm' står tjockt som ler; Mor Kersti, klet en dank På väija, så vi ser! Hôll, hôll da, dans' int ikôll tönna — Ptro! pto! — jo se nu ä dä gjorrt! Gu fader förlôtt er den sönna! Hjälp opp mej igen å dä forrt! Mor Annika, fly mej en dram! — Hutt, jänter, å gi er tefress! Ni kommer int åter äll fram Fôrrn ja' å fejol blir teress: D'ä ja', d'ä ja', d'ä ja' som speler.

Hoj pina ettra dö, Dra te nu än en gang! Skutt, Britta, som en sö! Ping pingeli pongeli pang .... Spänn kunnten 'tå kroken i take, Du Bängt, ska ja' sij' du ä khär!

Kors näj men se Ola, dä vrake, Drev klacken i flesen på Pär. Hva småler ni, kärnger, dar bål'? Bälj kaffee i er å tig! Blann te å gi hit mej a skål Mä ullvalle ... sett int å blig! D'ä ja', d'ä ja', d'ä ja' som speler.

Ho häj i fullan dus! — Men dätt' va änna grömmt, Ja' ser så möa ljus Å lell så ä dä skömmt. Hva fan, vill int stôga stå Stille? Ja' mener ho vänner ikring — Hôll, stan'! — usch! dä vriner så ille — Hôll, stan', lôtt mej stämme ... pling pling! Oj, jäkel regäre min qvint! Han rök, å tinorn kytt' åttå, Å basen, dä kröttre, slog slint; Dä går lell mä alten — dans' på! D'ä ja', d'ä ja', d'ä ja' som speler.

Ö hutt! hva sa du, Lars? Hva? gnir ja' nerom staal? Ah, du ä söpen bars Å har int yj' i skaal. Hôll i mej, ja' siger te jola — Dä tönna-hällvett mått' stå på skå — Nå jäkel annådra den Ola, Han trôdd' mej, så strôken flög å! Gunatt mä er, bönner! Nu manns Ä stôga som körk' utta präst, Å vill ni fannsér' er å dans', Så får ni allt vänt' te härnäst D'ä ja', d'ä ja', d'ä ja' som speler.

Mårtensresa.

Nota: Å bremmsen han for te Pärmiss en gang.

Lars Jönssa han ok te mårten i fjol, Han ok mä den brune mårra, Å näsa va rö å glysst' som a sol, Å bena di slang i kjårra.

Så kom han te Spange klåcka va tre, Där bett' han den brune mårra Å tog sej en sup å två där brevé, Å strackla så opp i kjårra.

Så kom han te Ve i Våshäre fram, Lôt pusste den brune mårra Å tog ur pöttääl en annteli dram, Så hôvve dä slang i kjårra.

Så kom han te Rössbärg klåcka va fämm, Där stana den brune mårra, Å Lars tog en häjsjudunnrande klämm, — Dä slang hele khärn i kjårra.

Så kom han te Krestenhamm klåcka ått', Sa pto ôt den brune mårra Å skull' te igen å ta litte vått, Men slang änna störrt ur kjårra.

I rännen han låg å sôv möcke bra, Brevé stog den brune mårra; Han sôv i en stöt te ljusande da, Ga tusan bå mår å kjårra.

Men når som han vackna långt fram på da'n, Då sa'n te den brune mårra: »Nu ä ja så trött ve mårten å sta'n, Nu far vi allt hem mä kjårra».

Så ok han frå mårten, slaski som gôr, Han ok mä den brune mårra, Å näsa va blå å länger än fôr, Å skrôttan han slang i kjårra.

Brännvinns-fôrdârve.

Uschianste mej da för äll dånne supinga, För all dånne ragglunga å dånne stupinga! När folk bär sej skröpplier' ôt

än ett krötter, Då töcker ja' själa te jämt intnô nôtter, Då kunn' allt vår Hârre så gärn' ta'a frå oss Å sätt' nônnting sämmer i skrôttera på oss.

Men se, för hvart äveli brännevinns-qvartere Blir själa den stackern kav svarter' å svartere, Å då vill vår Hârre, förståss, inte ha'a, Men fan lell han ä inte sen te å ta'a, Å sänn får ho ligg' där å lie å svie Som vöbrann i hällvettes-lönnbrännerie.

Å Jessus han hjälp oss för fattie kroppera, Hva grofft di far ille 'tå brännevinns-droppera! Matlusta ho ryker sin kos bål ur tarmera, Å kraffta går soprent ur bena å armera; Föll näser å käker ser ut licksom röinger, Men lemmera ällers blir vesne som döinger. —

Pär Larssa dä va jusst en duckti sjôlv-ägere, Han te å mä ågde en selverbägere Å mang' mange hunnra reksdaler i pänningar, Va hörk å uhäjli i all' sine vänningar, Å qvek å gesvindi å rapp som en icker, Så näggum i sockna en bonne va licker.

Arbeta i ett som a myre, dä gjord' han Bå tili å sent, ifrå måndan te lordan; Men söndan då sätt' han en kamp för a kjârre Å ok bål te korka å tacka vår Hârre, Som veka igömmen hadd' gitt'en så möa Å skrôvi välsignels' å hälsa å föa.

Å brännvinn dä feck di 'en sälla te smake, Om int dä kunn' händ' när som väre va klake, Så senera startrna i armaan å skankera Å nônnting behövdtes te freske opp tankera; På gästbô han täard' te dä högste e ullvalle, Å allri en såg hômmen raggel å kullfalle.

Så geck dä a ti. Men när välmakta tog sej, Då bynnt' han bli storgo, å lata å drog sej, Å vôi' sej int sjôlv te skôt' åckraan å ängera, Å flydd' hele ställa å dreffta ôt drängera; Men föll vet en dä, att när hôssbôen rôter, Då får en int gärn' se att drängen skôter.

På latbänken kräker lell tia så sävlitt Som lusa på tjärstecka, å dä blir jävlitt I längda te frakt' sej förutta muntrening; Då kommer allt flaska som förrst i funderning. För satan, den lönnkrögern, ligger å anker Å tratter full själa mä brännvinns-tanker.

Täpp öra, Pär Larssa! Ly int på den onne! Bli som du va fôr, samme drôplie bonne! Då las du i bibbla hvar äveli affta; — Ta te'a igen, käre Pär! Där ä saffta, Som int gör dej söpen å hôvvgaln, förstår du: Ju mer du fôrtärer, dess stöttere står du.

Gunås, dä va fåfängt! Den onne feck makta. Guss ängler, som fôr geck i stôga å vakta, Di sörde sa anntlitt å feck gi sej dänna; Guss fre å välsignels' di stan' där int sänna, Å allt geck i stôll; för se, veet' a fôrôffta Kan kav int regär' sej i brännvinns-lôffta.

Nu töv' int fôrnr Pär gjord' så tätt mälla klonkera, Som slaga på loen plä gör' mälla donkera; Regjord' å flög rasen å svor å onnfula sej Å hira ikôll bål i söpplaan å sula sej, Å ponta bå stôg' å sej sjôl så iländitt, Så ingen kunn' kall' tåcke svin för anständitt.

Å når han kom snôri igen ifrå qvarna, Dä va dä te däng' stackers hustrua å barna, Slô sönnar bå spônstoler, bol å ann' sakera, Å rive ner brögääl, så skamm tog ve kakera; Strômp-hôlkaan, som törk' bål i spisen, dômm vrok'en 'Tå steckaan i eel, den uvôrsklie sloken.

Men for han te »ävie gläijja» på HeaÅmbergsheds marknad. , Då lell ska ni tro dä bar recktitt på snea: Då ga'n sej i fâl bars mä fuul' å förgiffte Hästskojrer, tjyvstrykrer å annre viliffte Ulspäijler å sater å rackerfilurer, Som glômmer på sne kav som folkonne tjurer.

Diss' skojraan pass' på, när i fylla å yrsla Pär soprent va skamnôm te höll' sej i styrsla; Då bytt' di ifrå'en hans snälle å vackre Å görfete Brunte i ställ' för en stackre, Krôbb-biter, istadi, blinn, bröten, mä qvarka, Så näggum han vård va te kast' bål i slarka. —

Men skull' en orér' om allt Pärse ilänne, Då komm' allri nônntinner visa te äne; Så lott oss d'ä sij' mä di korterste ola, Hva slut den ulöcklie khärn feck på jola, Å sesst hvar för sej bö, att Gu oss bevarer Ifrå te råk' ut för

den Elakes snarer. —

Välmakta, må vete, va snart nåck i slutdagera, Å länsman feck jämt komm' å pante för utlagera; Kunn' kärngstackern tjän' sej den fattie tolvskillingen, Så söp han bus opp'en, den blåsvöllne sjölvspillingen; På sistne ågd' Pär int en stöbbhök på hasera, Å vällt' sej på halmen i bareste trasera.

Där låg han å vrôl' som ett uskälitt kretter, Å önsk' hele våla skull' dronknes i etter; Å kav ännsom blå-lôg' ur käftten dä stog'en, Te teken, att hållvette kokt' in i blogen; På slute lell samvette vackna mang' ganger, Tess Pär strypt' sej sjôlv i den grömmeste anger. —

Ja, hârre Gu hjälp oss da för dänne supinga Å för dänne ragglinga å dänne stupinga! I fylla då vackner di onne begärningar, Å fyllhu'n ä kropp te di styggeste gärningar; Men ä dä så väl att han int blir en rackere, Så nåck ä dä vesst att han blir lell en stackere.

-

Körkstöten.

Han va en stor å grov, uhäjli khâr, Mä näver kav som gjorde åttå lä'r, Å fôtter änna licksom järbåtsflaker. Ve Varmlanns jägrer tjäna han e ti; När ufre'n ble, då kom han ut i kri Å feck känn' på hur krut å kuler smaker.

Han bruka sett' å tale om iblann, Hur han ve Läppsi va mä Kal Johann Å kridd' mot Rysser, Prysser, Fransker, Spansker; Hur han högg hól mä kålekniven sin På murn te Läppsis sta å kröp så in Å klappa folk' mä sine håle hannsker.

När sänna Kal Johann kom in i sta'n Å såg hur jäger Storm geck på, då sa'n: »Maschi, mun bra kaschong *Merci, mon brave garçon.*, för duckti klåing!» Men Franskera di frest' allt på te sve'n, Å Storm han ble plassera i sett ben, Å sänna va dä uschlitt mä hans gåing.

Nu dôgd' han slått int mer te gi dômm dalj, Feck avski mä en tapperhetsmidalj Å tolv reksdaler i panson på slute. Så kom han hem te Rannsätt å ble stöt; Där levd' han nöjd på joläppel å gröt Å i e stôge, där han feck gå lute.

Å gamle Storm han va nu åtti år; På hôvve hadd' han int ett enda hår, Men hvite skägge räckt'en ner te mäija. Den kula, som ble skôra 'tur hans ben, Den bar han på sej jämt, å ni skull' se'en Hô styv han va ôt dänne ende gläija.

Ve gusstjänsta han hallta fram så hardt Körkgangen opp å ner, så dä va rart Om nôe ol frå prädikstoln kunn' höres; Men göbben trodd' lell, att han geck så tysst, Å hysscha när han hörd' att nôen nysst', För han va rädd prädicninga skull' störes.

Bå sommerti å vinter geck han så Mä sleten ljusblå vammels-kappräck på, Som slog mä skôrta änna ner kring fôttra. Stånnkraven rack så högt som göbbens skullt, Liggkraven tydd' int övver hålaan fullt, På den va möe vammel int bårtplôtra.

I näven hadd' han jämt en körkekäpp, Uhäjliitt lang, mä knapp licksom en kläpp; På medten bruka han i näven ha'en. Han skull' fôll stöt' mä käppen di som sôv, Men göbben va beskeli å ga lôv: »Sôv gärne, bar' ni inte snarker», sa'en.

Hvar lorda sop' han korka fin å ren, Å törk' å gne, så att dä änna sken Åttå hvar ävli fläck som han kunn' räck. Å sôndass-môraan klåcka ått' precis Då ringd' han fôrrstgang på ett tåcke vis, Att dä te gusstjänst kunn' di döe väcke.

En sônda lell så unnra folke på, Att inga fôrrstgangsringning hördes å: »Hva feler gamle stöten?» tänkte alle. Di kom i korka — — »Jo, han ä allt här, Han glömt te ring', för bôn han hôller där: På knä ve allterringen ha han falle».

Men gamle stöten hadd' för lange sänn Ringt fôrrstegangen opp i himmalen: Där har han nu e tjänst, som hetter dôge. I qvälls, när han gjorrt korka fin te slut Å trött skull' gå te sej å hvile ut, Feck han gå hemmôt te e bätter

stôge.

Å hele sockna fôlde gôbben Storm Te grava, å där stog i unjeform Selldaten Fresk å fyre skott där skôt'en; Trômmslager Nybärg slog en vervel lang, Å pastårn talt' så vackert, Fredrek sang, Å hele sockna sôrde gamle stöten.

Köke..

I spisen dä brann e häjdunnrande brase, Så lôgen slog opp te dä minste e aln, Å köksa ho stog där ve halla å mase, Å tork' sej i syna iblann mä e trase, Men pigera ällers di satt å spann garn. På golve en såg di små härrskappes barn I granrise tull' sej å leke å rase, Så damme dä rök ännsom mjöl i a qvarn.

Frå golv å te tak där va hyllera fulle Mä don åttå kopper å järnbläck å ten, Som glysste så grannt, licksom änna di skulle Ha vôr' åttå sjôlveste selvre å gulle, Å brasa mot dômm, som mot späijler, ga sken. Men gryter en mängd åtta järn, malm å sten, Som nôgre va platte å annre va kulle, Di stog unner bänkaan på fyr' äll tre ben.

Tvârrs övver bå längda å bredda i take På grove å modie kroker 'tå järn Hang brögääl så smeckfull mä kake ve kake, Att bröspetta int ann' än svegte å knake För äll den smälldusen å knafft ôrka bär'n. Te räckne hvar kake, dä kunn' ingen gärn'; Å palten — näj allri en såg fôll dess make, — Där hang tåcken hopper, så kav en ble fäln.

I spisen ett stöcke frå brasa satt katten Å tvätt' sej i syna, som jämt han va van; Men katta ho låg mä tre onger i hatten, Som köksa hadd' slängt i a vrå, sänn ho hatt'en Å slet'en så pass att ho mer int kunn' ha'n. Lell katta hadd' töckt att finuli dä va'n, Å däfför, som sagdt, i beschlag hadd'ho tatt'en Å laggt sej på barnsäng i den härom da'n.

På eel stog e gryte, den stôrrste på jola, För när ho va full å skull' löfftes åttå, Feck drängera hjälpe, bå Petter å Ola. Nu köksa ho stog å arbeta å mola Å vände e fläskhalve te å ifrå Mä gaffel, som näggum int va blann di små. Men barna kom kring'a mä brö ifrå bola Å doppa i flôte, som flöt oppepå.

På kroker på stötta te spisen dä hängde Så faschlitt mä nöckler, etthunnra kanski, — På en gang fôll ingen hadd'sett tåcken mängde, Å sômma halltanne kvarter héll i längde Å sômma va små, ja' vill sije, som gli, — Te källrer å boer å skåp å skaffri. Jämt barna drev te, så di skramla å slängde, Men köksa ble rasa å skrek: »asch, lôt bli!»

I qvällninga in ifrå laggåln kom Stina Å Maja mä annteli småling å prat; Di bar mä e såstang den store mjôlktina, Så pinfull å tong, att di stanka å grina. Sänn sila di mjôlka i bonker å fat Så djupe, att håcken som såg dômm ble flat. Men Stina ho gränga att krettura sina, Så rässom dä va skull' i gåln int finns mat.

När kläcka slog åtte i härrskappes kammer, Dä va dä den tia, som hvar å en vet, När matlusta kommer som vårrst å annammer Bå drängers å pigers åfanntlie vammer; Å köksa ôt alle skar te hvannsin bet', Som skrôvitt va stor å som skrôvitt va fet, Slog i sänn ôt drängera redie drammer, Sätt' allting på bolbänken, gröten brevét.

Nu drängaan kom in å sätt' ner sej ve bole, Men pigera stog, som dä bruka te ske, Å alle la nävaan tehoppers å gnole För sej Fader vår, fast en hörd' inte ole; Å när di hadd' lôse si bön, feck en se Hva pass här i våla en mage töl ve. När intnô fanns qvar te å tugge å mole, Så slecka di skia å las en gang te.

För da'n va nu slutadt å alle va trôtte; Eel släcktes, å skôlera vroks i a slårk, Å spjälle sköts te, så att — Gu mej fôrlôtte — Ja' sjer att vårt ble dä som i a potte. Bolbänken drogs ut te ett liggställningsvårk, Å där kröp nu pigera ner i sin sårk Å feck unner fäel så innlitt sej godte, Att langt ut på backen en hörd' hur di snark'.

Rotgôbben å Rotkärnga.

Rotgôbben satt å spika stecker, Rotkärnga satt a sprita fjär. *Han* va en gang en skrôv-hörk khär, Å *ho* e blann di väne flecker. Nu hadd' di träben bäge två Å luta ännsom vesne strå, Å di såg ut i syna så Som ett par gamle vrängde fecker.

»Hör, Greta, hôger du den tia», Sa gôbben, »när ja' töckt' om dej? Du klöppt' mä yja ågg ôt mej, Å unnra på att int ja' fria, Fastän, så forrt vi råkt' hvarann, Du va så qvek te alltiblann, När ingen såg, gi mej litt grann En stöt

mä armbôgen i sia».

»Asch, Lars, du va allt like fâijen», Sa kärliga, »du som nônnstinn ja'; För te få råk' mej, kunn' du ta Å kytte hele fjälingsväijen. Å när du kom frå Handlingsman, Du hadd' trähackels äller ann Kunnfäckt, som va bå söt å grann, — Den köfft' du bar' för te gi mej'en».

»Ah dret!» sa Lars. »Men du ve planke Te trëggåln bruka jämt pass' på, När ja' hadd' arbett där, å *då* Du räckt' opp halsen som e anke, Så du kunn' räckt' dej kav te döss, Å vill' int gi dej förr tefröss Än ja' kom dit å lôt en köss Tvârres övver spjålaan ôt dej vanke».

»Usch da», sa Greta, »tåcka prating! Men *ett* ja' mins, som smaka dej, Dä va en Jöshärs-sving mä mej; Du sa, ja' dansa som en sating. Ja' hadd' en arm, du, som va fast Å kunn' stö unner hyss å kast! Huj, hva dä geck mä ryknes hast! Där va i skankaan inga lating».

»Näj vâsch, vi kneka int å streta», Skrek göbben; »häj, dä geck i sken! Näj, ingen kunn' som *vi* släng' ben I hele blanke krestenheta. Ôt oss kunn' inga stôge ty; Häj, *ja'* gjord' kast i himmels sky! Å *du*, hi häj, du hadd' int bly I hasera du håller, Greta!»

Å nu kom göbben rent i tage, Drog te å sang en pålsk' mä makt, Å mä sett träben dängd' han takt I golve ännsom mä e slage; Sänn opp frå stoln å va int trög, Röckt' kärnga mä, så fjära flög Å yrd' ikring'a kav som snög, Å så dä ble en sving i drage.

Dä va te stullte å te styllte Så godt di nônnstinn kunn' dra sta; Men att dä int geck reektitt bra, På träbens-krakera di skylle. Di annre bena lell hôll ut Än sämmer, å där hjâlp int prut, Rothjona liggnass ble te slut På hvannsin langbänk som ett byllte.

Men göbben sa: »Lôtt svetten skôle Frå skrôttera så mö' han vill, Lôtt vårken mole mer än ill' I rygg å skank, — dä må vi tôle; Vi ska allt danse lell iblann, För slite ondt går gärne an, Om bar' en stackers uschling kan Fôrut ha morosamt e smôle».

Gefftaslusta.

Ve Monkfors fanns en kôlpojck di kall' Lôrka. Dä va en gammel slarv, som intnô orka; Te mästersvänn han allri dôgt te ta, Men sup' å tugge toback kunn' han bra.

En gang te bruksförvaltern på kantore Han kom å slog så opp sin käfft den store: »Dä står så te, att gefft' mej ha ja' tänkt Mä Britt, som tjäner när Ellvakter-Bängt».

Förvaltern sa: »Du ä en kop, din stacker! Te sörj' för hustru ä du mej jusst vacker; Du töcker, löna ä ôt dej för stor, Jämt ti reksdaler å så två par skor».

Men Lôrka sa: »Gull söt' han, var beskeli Å lôtt mej gefft' mej, ällers blir ja' veli; Dä kan föll var', att int ja' tjäner mö', Men utta Britt ja' kan int leev' äll dö».

Förvaltern sa: »Lôtt bli'a, ska din stôlle Få ett stopp brännvinn å en tobacks-rôle». Då drog han opp te öra munngipaen: »Ja, får ja' *dä*, så gir ja' henn' allt fan».

Fästmans-köpe.

Å Kajsa på Bârg hädd' en fästman hett' Pälle, Filó filibó filibombombom ... Men Lena på Ussru vill' ha'en i ställe. Filó filibó filibom.

Ja' lôver, sa Lena, att om du vill släpp'en, Filó filibó filibombombom ... Så gir ja' dej nô som ska fall' dej på läppen. Filó filibó filibom.

Må göre, sa Kajsa, ja' ska allt fundere; Filó filibó filibombombom ... Om tie reksdaler vi kan ackedere. Filó filibó filibom.

Å Jess da, sa Lena, ä männischa gâla? Filó filibó filibombombom ... Så dyr va fôll allri en fästman i våla. Filó filibó filibom.

Ja' vet int, sa Kajsa, jusst prise per stöcke, Filó filibó filibombombom ... Men hällta fôll allri kan vare fôr möcke. Filó filibó filibom.

Pytt vackert, sa Lena, han ska int var' skraler Filó filibó filibombombom ... Den khärn, som betales ma fämm reksdaler, Filó filibó filibom.

Dä va e maduse, sa Kajsa, te prute! Filó filibó filibombombom ... Du vill fôll int gi en reksdaler te slute? Filó filibó filibom.

D'ä ondt ätter pänninger, Lena te gnälle, Filó filibó filibombombom ... Ja' gir dej mett nättelduksfôrklä fôr Pälle. Filó filibó filibom.

Får gå da, sa Kajsa, dä lönnns int te strete, Filó filibó filibombombom ... Fast nåck vet ja' dä, att dett fôrklä ä slete. Filó filibó filibom.

Men Kajsa mä kläe geck hemmôt å flinte: Filó filibó filibombombom ... »Den fästman skull' männischa gärn' fått fôr inte. Filó filibó filibom.

»Å om dä int ällers hadd' blett nôa rå mä'n, Filó filibó filibombombom ... Skull' ja' gitt ett fôrklä fôr te å bli å mä'n». Filó filibó filibom.

Saras funderinger.

D'ä konnstitt lell mä dänne Svänn där nol: Här ser ja' hômmen gå å vanke, Men allri sijer han te mej ett ol, Han bare glutter gömmen planke.

Hva kan han ha fôr ärne jämt hit sör? Dä unnrer ja', så skaal kan sprecke. Int har han nôe arbett här te gör', Te minstne int sju dar hôr vecke.

Å inga jänte häller mer än ja' Dä bor här bål ôt dänne lea; Om här förbi han te a tös går sta, Så går han allt en krokväg te'a.

Besönnlitt ä dä att han ska så där Glômm' på mej unner ygnebryna; Å när i går ja' necka ôt'en här, Kors hva han då ble rö i syna!

Tänk, om han skull' ha ärne bar' te mej? Å ja, dä vôr' fôll int så rase; Ja' ä int rektitt uttäck, kan ja' säj', Dä såg ja' nöss i späjelglase.

Men skämms han te å frie, då ä bäst Ja' hjölper hômmen frå den plågen. — Må göre! När han kommer hit härnäst, Så ska ja' flyge på'n å fråg'en.

Jönses tanker.

Å om ja' nu vøre den starkerste khär, Så ingen i våla vôr' kropp te rå på mej, Då ging' ja' i môra te Västanå-Pär Å dängd'en så pass, att han mäst féll i sär, För dä han vill ta Stina Gråbärg ifrå mej. Ho häja å he! Ja, va dä likt te, Dä skull' ni få se.

Å om ja' ble sänna den vackerste khär, Så kav ja' vôr' vänner än Håka i Ekne, Då skull' Stina Gråbärg int länger var' tvär, Å vôr' hennas hjärte ågg styvre än lä'r, Så ble dä lell pocka te gi sej på blekne. Ho häja å he! Ja, va dä likt te, Dä skull' ni få se.

Å om ja' ble sänna den rikerste khär, Så sjölveste Petter i Jonsbol hadd' minner, Då gefft' ja' mej tvårrt mä mi Stina så kär Å köfft' mej i flygne bå tömmer å brär Å byggd' oss e stöge mä målade grinner. Ho häja å he! Ja, va dä likt te, Dä skull' ni få se.

Å ble ja' te slut den beskeliste khär, Så ingen i våla vôr' kropp mej te rete, Då skull' ja' igen gå te Västanå-Pär Å tack'en fôr sesst å be'n gör' sej besvär Te komm' på en sup mä e klengås te bete. Ho häja å he! Ja, va dä likt te, Dä

skull' ni få se.

Månses friinger.

Dä trodd' ja' allri kunne hænne, Att nõnnstinn *ja'* skull' få e jænthe; Men ja' bord' på i galen ænne Å dæfför feck ja' gå å vänte.

Först fria ja' te Kammer-Stina; Men se, ho gjord' mej rektitt lesen: Den fine tösa bare flina Å sa, ja' va för stygg i flesen.

Sänn frest' ja' på mä Brygghus-Lotta, Som bruker vare bra nåck slaski; Men ha en sett på skamm: ho spotta Å sa, ho töckt' ja' va för taski.

Så drog ja' te mä Köks-Malena En gang ho stog i vesthusboa; Men gubevars, ho fnös å mena Att ja' va lagom fri' te soa.

Barn-Kajsa bârk' ja' sta mä sænna Å tänkt' få vatten där på qvarna; Men ho te skrike: »Lag' dej hænna, Din fuling, du kan skrämme barna!»

Te slut ja' rök på Laggåls-Maja, Å ho, förstås, va int så better; Ho tatt mej gärn', om int den kaja Tänkt frie sjölv te Oxstalls-Petter.

Nu ble ja' ille hôôl för dätte Å sörd', så ja' höll på te stupe; Men då så tänkt' ja' själa lätte Å geck te Kalsta för te supe.

Ja' stana uttafôr den kroen Där som dä finns e pig' så prati; Ho kan regär' som bare noen, Di kaller henn' för Lotta Kati.

Ho kom å hjålp mej rektitt bra ho Ur sôrja övver frierstraffe; »Hva står han här så dôven?» sa ho, »Kom in å få sej en kopp kaffe».

»Ja, tack som bjur», sa ja' å knoga I väg mä henn' in i en kammer; Men sænna minns ja' int så noga Hva där vi småla för en slammer.

Dä minns ja' lell hur tösa sa mej, Att *ja'* int va jusst blann di fula; Å förrn ja' vesst' ett ol, ho ga mej En kuss blankt medt på sjölve trula.

Dä må ja' sije, att den kussen Den töckt' ja' rektitt att han smaka, Å dæfför tog ja' tobbacksbussen Ur mu'n å ga en kuss tebaka.

Å sænna va int vârrt te trase Mä anne tal te flecke-smula Än dä, att om int allt går rase, Så ska vi geffte oss te jula.

Å sälless feck ja' lell e jænthe Å e, som int ä mä di skralsta. Jojo, en slepper gå å vänte, Om bar' en gir sej in te Kalsta.

Ingri.

Ingri ä så vän å rar, Att hvar enda gut vill ha'a; Sålless ä den saka klar Att, Gu nå mej, int får ja'a.

När e jænthe har, som ho, Te å välje blann så möcke, Kan en föll int gärne tro Att ho tar ett blaggernsstöcke.

Om ho ble så ful ändå, Så att ingen ann vill' ha'a! Då, om mej ho ville ha, Skull' ja int var' sen te ta'a.

För nåck ä ho vän te se, Danne fine, rare päla, Men dä vill int lell ty te Mot hva ho ä vän i själa.

Dæfför ring' ho gärn' bli ful, Så di annre ging' ifrå'a; Håcke ho vôr' rö äll gul, Gjord' dä samm', om *ja'* kunn' få'a.

Fästepiga nummra 1.

Ja' hadd' en gang en vän så go; Han lôva mej för sann e tro, Som allri, allri skulle svike. Om nõn va lyckli, va dä ja'; Dä fanns int tös så nõjd ä gla I Varmlann, int i Sverjes rike.

Min vän ga mej en taggelring; Där står te läse rundt ikring: »För evigt din», som då vôr' pränte. Men evigheta ble int lang, Ho räckt' int åre ut en gang, Å nu ä ja' e sorgfull jänte.

Min vän for bårt te Ståckolms sta; Där skull' han tjän' ihopp så bra, Att han kunn' köpe Sjöbonäse; Å sänna skull' ja' strax stå brur, Å vi skull' skaff' oss ko å tjur Å vi skull' skaff' oss sö å bäse.

Men nu dä spörs, att vännen min Te anna tös ha vändt sett sinn', Som mer än ja' ä fin å vacker. E Ståckolms-jumfru — ja, för den Va inga konst te ta en vän Ifrå en Varmlannsjänte-stacker.

Gu give lell, att ho kan ha Den vännen kär så pass som ja'! Då ska ja' freste te förlåte Att ho tog bårt mi hele fröjd; Då ska ja' freste te var' nöjd, Fast all mi tröst ä gråte — gråte.

Å tänke ska ja' bar', att han I ställ' för mej ha fått e ann, Som föll ä bätter mycke, mycke; Å tacke ska ja' i mett sinn' För dä han lell en gang va min Å ga mej stor, fast stäcki lycke.

Fästepiga nummra 2.

Dä va i fjol om meckelsmäss Som Jan klöppt' ut ett hjärteräss Å flydd' mej licksom te ett teken, Att ågg hans hjärte åttå kött Skull' vare mett så vesst å stött Som ja' te hōmmen hadd' käléken.

Nu ä dä meckelsmäss igen, Å kortlekshjärte har ja' än; Men om ja' mä har hjärtköttstöcke, Dä ä ja' int så säker på, För Jan ha ingen gang hörs å Allt sänn vi skeldes dä där röcke.

Hvar sönda ha ja' gjorrt mej grann Å tänkt: i dag så kommer han Å möter mej ve våra körke. Föll kom dä många guter dit, Men åttå Jan sågs allri smit, Å ja' feck stå där jämt å törke.

Om dä här hjärte, som han va Så skrôvbeskeli å mej ga, Hadd' vôr' i ställ' e pepperkake: Då kunn' trolôvninga, så le Å reckett uschli som ho ble, Ändå nô lite grann ha smake.

Men pytt! ja' kan int anne se Än att ja' får föll ta mej te Å ass int länger töcke om'en. När han int bryr sej nô om mej, Så kan dä föll int vårte sej Att håller ja' bryr mej om hōmmen.

Dommen.

Dä va en vacker gut, som ble en gang Åttå e vacker jänte stämd för rätte. Härr Lagman sa: »Hva ä dä vøl'? Berätte Hva dänne guten gjorrt dej te förfang». Å jänta gret: »Han gjorrt mej gryschli smärte, För ser ni, fast han töcks så from å snäll, Så ä han allt en inbrotts-tjyv likväll, Han stôle ur mett bröst blankt hele hjärte». — »Dä va för möck'! dä va e sönn te döss», Sa Lagman, »men ändå så vill ja' ömme Å allt för ty den skälmen bare dömme Te lifstiss fästning å i plekt en köss».

Solparasolle.

Å Stina å Matts for te Ståckolm allt väll, Där Stina ble jōmmfru å Matts ble gisäll. Ho hadde när hōmmen så möcke åhōll, Han ga'a e sak kalles solparasoll.

Dä längta ho bare att söndan skull' bli, Så leditt ho fenge frå tjänstas besmi Å kunn' gå i sta'n ôt hvart äveli hōll Å stasse så fin mä sett solparasoll.

Å sönda på sönda dä ble vesseli, Men allri den da'n nôa sol vill' dä bli, Å Stina ho töckt' allt dä vôr' bål i stōll Te klive i mōlvär mä solparasoll.

Ho klaga för Matts: »Ja' umöjlitt förstår Hva skamm dä ä vôle mä sola i år; Ho går in i mōlna, dä uttække troll, När ja' ska gå ut mä mett solparasoll.

Men Matts, som va rätt en förståndiger khär, Han sa: »Ja, du skiner så dājli å skär, Att när du går ut, se då tänker ja' föll Jusst *sola* behövvver ha solparasoll.

Skräddern å Skomakern.

Å Skomaker-Jon kom te hårrgåln mä skor; Ve laggåln stog Anna, som stillt sine kor. »Kom mä mej på lo'n, får vi tals ve litt' granna». Å ja, dä kan ågg föll gå för sej, sa Anna.

På lo'n sa han te'a: Di sijer la dä, Att skraddern vill ha dej, å du hōmmen mä; Men lōve te int bry dej om'en nu länger, Så gir ja' dej ett par finulie känger.

Tack vackert, sa Anna, dä va en skänkås, Som jäkel regäre mej inte va mas; Men lell vill ja' grōnne nô lite på saka Te dess att vi råkes om messommersvaka.

Må göre, sa Jon, men var tösst bar' som murn, För om han får vet'et den skradderfilurn, Så syr han int fārdi te messommersvaka Di böxaan ja' tinga — begriper du saka?

Å ja vāsch, sa Anna, den saka ä klar, Att int kan du dans' mä di böxaan du har, För hōla på knäa ä nästa för store. — Dä har du allt rätt i, sa Jon, å ja' tror'e.

Så sa di farväll å så skeldes di ve. Men va'ke dä attan, dä bar nu så te Att Skraddere-Pär låg brevê ner i laa Å lydd' på hvart äveli ol som han sa'a.

Å skraddern han tänkte: din skomakersat, Nåck ska du få böxaan, som lōva ja' ha't. Å tvārt geck han hemmôt å sydd' mä äll kraffta, Så Jon han ble bōxgrann på messommeraffta.

I sockna va Jon allt den lickerst som fanns Te kunne dra te mä en Jōshäringsdans. Kom, sa han te Anna, vi fōrst gör e vänning; Sänn, om du vill ha mej, så gör e bekänning!

Å Jon han nu dansa å slängd' sine ben I väre ett kast, så dä vischa å hven; Men skraddern hadd' gjorrt tåckre konster mä träen, Så böxaan sprack å jämt mä lenninga på'en.

Dä får ja' allt sij', å ja' ljuger int gärn', Att dätte va recktitt gōr-agitt för khärn; För ser ni, när Jon kom mä fōttra i backen, Sack bōxera ner på'en änna te klacken.

Mannfolka på vaka di skratta då all', Så langt bål i väggaan å knutaan dä gnall; Men den som va vārst te å gaffle å gnälle, Dä va ingen ann lell än Skraddere-Pälle.

Å skomakerstackern han stog där mä skam Å vesst' int te vānne sej åta äll fram; Te slut ga han skraddern en snabel på snoka Å kytt' övver skyggåln å hemmôt han sloka.

När Pär stått på hōvve i dike nåck läng', Så kom han te Anna å ba om en sväng; Men dä va besōnnlitt, ho tvārt gjord'e vānne Å geck hem te laggåln å la sej på ränne.

Men Jon han satt snopen där hemm' ve sett bek Å tordes int ut sänn han feck tåcke pek; Han nappa si spannrem å dängd' sej i panna: »Dä vōr' allt iländitt, om skraddern tar Anna».

Men Anna kom te'n om e veke å sa: En tåcken illisti krōmmlur tar int ja; Ja' lōver te int bry mej om'en nu länger, Å då ska du gi mej, som sagdt, ett par känger.

Dōmm feck ho i rappe, å Jon så tefröss Han ga'a därté medt i syna en köss. Men om ni vill vet', hācken nu som ble snopen, Så sijer ja' er, dä va skraddere-kopen.

Mäster Fälling.

Mäster Fälling va i sine dager Jusst en dunnerduckti hammersme; Men gunås, dä bar så ille te, Att han feck i yja ett par flager, Å te hjälp' dōmm va dä inga von: Han ble tvangen gå frå hård å hammer, Feck sej unnerhöll åttå patron Å satt stenblinn bāle på en kammer.

Allri lell en hōrde hōmmen klage; Nōjd å änna gla en jämt feck se'en, Mäst när småhår-khärera kom te'n Å han feck tal' om för dōmm e sage,

Tal' om tomtægōbber, troll å rå, Äller sjōng' e gammel dājli vise; För se tåcke va han skrōvrik på, Å te sjong' han va en rekti bise.

Men te triffs i längda bål på kammern, Dä va sturrt umōjlitt lell för khärn; Frå sin spis han längta grōmmt te

här'n, Längta te få ly på stangjärnshammern. Däfför jämt om otta geck han sta Å mä käppen treva sej te smeä; Å han knafft, när måltisstönna va Äller natta kom, kunn' skeljes ve'a.

Där hvar ävli dag satt Fälling-göbben På en gammel hammer, som i golv' Stog å rot' mä tryne för sej sjôlv Medt imälla här'n å smistäs-kôbben. När då gnistraan spraka, blästern hven Å när hammerslaga gall i smäija, Då han sken i syna gamle sme'n Å han sang mä makt å roppa: häja!

När som dä va slut om lordass qväel Mä allt arbett å di hadd' släckt å, Då va Fälling gla att han slapp gå Hem te sej å krype unner fäel; Då han kröp i ställe ner i här'n, Bala sej så godt i ljomme kôla, Å han sôv, så ingen sôver gärn' Licker i e säng, hvalls ho ä vôla.

Söndan såg en, hur mä knäffte hänner Han i tomme, tösste smäija satt, Hadd' brevê på golve ställt sin hatt, Mummla sakte mälla sine tänner: — Dä va gusstjänst, som han höll mä fröjd Ätter all den möckne arbetsslammern. Sänna knalla han ikring så nöjd Å iblann han klappa stangjärnshammern.

Då kunn' händ', att nôn å småhârr-khâraan Smög sej in så tösst i smäija te'n, Stack en buss i mu'n på gamle sme'n, Utta te å komme ällers nära'n. Fälling löff't på hatten då å sa: »Tack så vackert, käre fader Nisse!» Kör se göbben trodd' allt att dä va Ingen ann än smäijas tomtebisse.

Så i mange Hârrans år levd' Fälling; Å när smeera såg hômmen, *då* Va dä ännsom dä skull' bätter gå Bå mä smiing å mä anna ställing. Allihopp di kalla hômmen far, Å fastän han skröppli vardt mä åra, Önska di te Guss få än ha qvar Mästern mä di lange hvite håra.

Men en gang, när smällta höggs i stöcke, Flög en splint i skaal på gamle sme'n; Han seg ner, för dö'n hadd' komme ve'n Å te dätte int behövvdes möcke. Klage lell hans vane allri va, Å på Fällings anseckt' lysste gläija Än ve siste ola som han sa: »Guskelov att ja' feck dö i smäija!»

Mor Britta.

Mor Britta va så fatti Å stôga, som ho satt i, Knafft stôrre än en så, Men ho va nöjd ändå.

Fast klära bar' va lapper Å skonna utta kapper Å sôlaan mäst åttå, Så va ho nöjd ändå.

Ho plåcka bär, blann anne; Två skälling för e kanne Va allt ho bruka få, Men ho va nöjd ändå.

Å granris brukt' ho nôppe; Ho feck sej för e skôppe En bröbet' eller två, Å ho va nöjd mä så.

Hvar som ho geck å knalle Ho sa »Gu sign!» ôt alle; Hur dålitt ho kunn' må, Så va ho nöjd ändå.

En gang te henn' ja' titta: »Hur lever ni, mor Britta?» — »Gu sign! mår som en greev', Ja' ä så nöjd te leev'».

En anngang dit ja' titta: »Ä ni så sjuk, mor Britta?» — »Gu sign! har inga nö, Ja' ä så nöjd te dö».

Pär Erssas friing.

Pär Erssa te arbett' va duckti å rösk, Hadd' modi fôrtjänst på te plöj' å te trösk'. Di kall' hômmen Tjyv-Pär, för tjyver hadd' stôl' En gang hva han ågd', jämt hvar äveli smôl.

Men Pär ble int skamnôm; han snok' som en korp Å tjäna igen, så han köfft' sej ett torp. Där töckt' han ble ledt te gå esam å mörk', Tänkt' skaff' sej e kärng bå förmöga å hôrk.

I NersocknaNedre Ulleruds socken. fanns dä e jänt', feck han hör', Mä den han kunn' recktitt på kaka få smör: Ho ågd' där e stôge å int va ho pank, Di sa ho hadd' hunnra reksdaler i bank.

Fôll va ho int änna så däjli som ful, Men styvraan va vackre, fast syna va gul; Å fôll va ho nôllitt mer gammel än ong, Men åra vog intrô imot hennas pong.

E tåcka kunn' Pär allt vill' ha, om han fäng'; Men fôrrst lell dä va pocka sak te ha dräng, Så att han kunn' ställ' sej mot jänta litt tvär Å skräppe mä dä han va hôssbônne-khär.

Han smord' sej mä flôt bå om hake å munn, Slog brännvinn på klära dä mäst' som han kunn'; Sänn geck han på

byggda te stäschle sej dräng, Å näggum han håller trängd' om te gå läng'.

Bonngutera skäck' sej som flöger kring smet, När stäschlern di såg va i syna så fet, Å kändd' hölls dä osa åttå'en så fresst: Den hössbôn på brännvinn å fläsk hadd' int brest.

Pär feck sej en dräng bar' för föa å klär, Sänn tvätt' han bårt flôte å slog unjifär På tröja e fingerbôr åderkulang Å stövvla ôt Nersockna, styv som a stang.

Han klev in te Lisa, å ho sa: gudag! Hvar ä dänne männischa hemme på lag? — Å jo kors, må vete, ja' ä föll en khär, Som hetter Pär Erssa i Rannsätt, sa Pär.

Må dä da? sa Lisa; då skull' dä kunn' hänn', Att sjölveste Tjyv-Pär ä ute på ränn. — Å ja kors, dä ä allt så recktitt, sa Pär; Hvalls ä dä mä hälsa å matlusta här?

Jo tacker, sa Lisa, då knaller föll te; Hva har han för ärne här bål ôt vänn le? — Ja' grönner allt på te få kärnge, sa Pär, Om bar dä kan hamp' sej förutta besvär.

Ja' unnrer, sa Lisa, hva mö' dä kan var', Som nu han har liggnass på kestbotten qvar; Men ällers ja' hört att dä sålless ä vôi', Att kesta den ha föll allt tjyvera stôl'.

Å ja kors, sa Pär, dä nåck ä på dä vis'; Nu äger ja' bar' ett par kor å en gris Å torp bar' ett enda, Gu nå mej så vesst, Å pänningaan har ja' i skåp, int i kest'.

Å jetta, sa Lisa å slog sej på lår', Dä va föll dä grömmerst' ja' blankt hört i år! En tåckenen khär kunn' allt mange vill ha, Å ja vasch, så gâla vôi' te å mä ja'.

Så ta mej, sa Pär, å lôt bas' i ett kast! — Näj höll da, sa Lisa, Gu skop inga hast. — Asch, söl' int mä lorrtten, sa Pär, ja' har brådt, För drängen hölls esam mä torp', sänn ja' gått.

Å saten, han te å mä dräng sej bestar! Sa Lisa å slog sej på bägg' sine lår; Dä tänker ja' ägg han består sej e pig', Å då blir ja' pocka för Tjyv-Pär te nig'.

Så nig da, sa Pär, ja' ska bock' mej i ställ' Å tack' för go fägne å sije farväll. — Han lôddes var' rasen, han fnös å han snôrck' Å lag' sej på dôrra dä forrterst' han ôrk'.

Men Lisa kytt' ätter som hadd' ho vôi' galn Å gnall: hva i alle di skamm går ôt karn? Ja' mennt' intnô ann' mä di ola ja' sa, Än om han vill ha mej, så tack ska han ha.

Pär stana ve grinna, men titt' sej int om, Fast Lisa ho smattra kav ännsom e trômm'. Sesst sa ho: ja' äger föll hunnra i bank, Men tar'en så gärn' som e ko vill ha drank.

Får gå da, sa Pär, skaff' hit kläckårn i fläng Te skriv' oss kunnttrackt på en tåcken mojäng, Att Lisa i Nersockna tehör i höst Pär Erssa i Rannsätt mä fast å mä löst.

Å kläckårn kom dit, å kunnttrackt' ble galant, Å Pär han ga Lisa en köss te prisant. Sänn törka han mu'n å sätt bena i gang Å klev hemmôt Rannsätt så styv som a stang.

Mecklamänte.

Ja' feck en svår kälék Te Britt ve Monkfors bruk. Fôrrst ble ja' skrän å blek Å sanna ble ja' sjuk.

Ja' hadd' en uttäck vårk I hjärte natt å dag; Dä va ännsom en mårk Skull' ligg' i bröst' å gnag'.

Ja' geck te Britt å fråg', Om hjôlp ja' där kunn' få. Näj, sa-o, tacken plåg' Fôrstår ja' mej int på.

Då geck ja' te Filpsta På abbetek' å fråg', Om mecklamänt dä va Te få fôr tåcken plåg'.

Di ga mej i en kopp E ullje, sur å besk. Då feck ja' kaste opp Å sänna ble ja' fresk.

Qvesst-Lars.

Lars Qvesst han va en tjock å stäckki khär, Mä käfft som smala jämt å kackla, Grå vammelsräck som rack te ackla,

Näbbskor 'tå solbränt, änna röbrunt lä'r, Som kippa när han geck å strackla. Knäböxer hadd' han åttå smussgult skinn, Bre-ranni väst, likt spjålaan på a grinn, Som nerom magen tydd' på göbben, Å hatten, nollitt bockli mer än trinn, Va mäst så hög som hele knöbben.

Te arbett' va int Qvesst-Lars justt så bra, Men han va skrôvitt grömm te sjonge. Den lelle khärn hadd' storbre tonge Å han i körka kunn' allt måle ta

'Tå bå di gamle å di onge. När salmen va för lang, så nota söck För kläckårn kav te botten, då va löck' Att Lars högg i mä hele stôrka Å vrok opp nota i ett enda rœck, Så att dä änna brak' i körka.

Att Qvessten va så styv te sjong', för dä Han ble justt licksom stor på saka, Sköt käfften ut å sätt opp haka Å vill' allt gærn' ha nô te *sije* mä I körka, så dä bönnra smaka. En gang, när böna gått för kongens hus, Han rest' sej i sin bänk å skrek badus: »Hurra för majistät å kråna!» Dä töckt' församlinga va rätt, å bus Di hurra all', så körka dåna.

Ja' minns ett vârv, hur åscha geck mä makt När pastårn præddik' om Guss rike. Då ställd' sej Qvesst-Lars te å skrike: »Hôll, gi sej, paster! Han allt nåck ha sagt, För nu vill Goffar sjôlv prædike». Å bönnra töckt' då mä, att Lars hadd' rätt; Di mennt' tro på, att pastårn skull' int knätt' Fôrn göbben Goffar hadd' fått slute, Sänn kunn' han få prædik' sej recktitt mätt. — Då lönn't för prästen int te prute.

Lars hadd' e hustru, Kajsa hette ho, Å ho hadd' ägg en trut som småla. Men så bar te, att ho ble gâla, Å Lars feck vakt'a å hadd' inga ro Därätter mer i dänne våla. I körka kunn' han nu int komm' en gang; Te tröst han sang där hemm' mäst dagen lang, Å kärnga va litt minner rasa När som ho satt å lydd' på dä han sang, Å då behövv'd han int te bas'a.

Ett tag lell, när han sang på bäste vis, Kytt' Kajsa opp kabus fra stabben, Drev medt i flesen te'n mä labben Å vrôl': »du vriner änna som en gris, Mö' licker sjonger klåckerflabben». Dä va dä vârrste Qvesst-Lars nônnstinn hört; Han övver intnô justt i våla sôrt, Men *dätte* geck'en surt i vâmma. — Di sagt mej, att han mö' brukt' grâte för't Å levd' int läng' te bär den skamma.

Lell-Svänn.

Lell-Svänn va justt int skrôvitt fin å grann: Te kläspärsedler hadd' han intnô ann' Än bar' e uschli möss' 'tå tovitt harskinn Å ett par talli böxer ätter far sin, Tesnôrpt' mä lenninga om halsen på'n, Så int di övver hålaan skull' sjock' å'n; Bortklöppt' va feckera, å gömmen hôla, Där di hadd' sôtt', stack Lell-Svänn's armer ut; E skjorrt' han hadd' allt hatt, men ho va slut; På skonna kunn' int syns, om di vôrrt sôla.

Men Lell-Svänn va en skrôv-pojk å kunn' kliv' I böxaan som ett recktitt övverliv; Viosen gnodd' han övver bärg å backer Å töckt' sej sjôlv int var' nôn snôrvas-stacker. Men säx år gammel, ble han sjuk nô lit' Å tänkt', att sänna dôgd' han allri smit. — »Asch», sa ja' te'n, när han bord' på bli bätter, »Du snart blir like go som du va fôr». — »Näj», klag' han, »tåcken *khär* som ja' ha vôr, En tåcken skrôv-khär blir ja' int härätter».

Lell-Petter.

Den gamle Petter Olssa han tjänt' ve Rannsätts qvarn Som mölnere. Han ågde en anntli smâl mä barn; En pojk ble kalla Petter som far sin, å för dä Lell-Petter feck han hette som barn å sänna mä.

Lell-Petter han ble möln'er när far ble sjuk å klen; Di kom frå annre sockner mä mäld, bar' te få se'en, För namne hans va konnstitt, d'ä töckt' allt bra nåck mang': Lell-Petter han va trättan kvarter å tre tômm lang.

Fia.

Å jäkel regäre den Fia, Som inte tog ve när ja' fria! Ja' då lell hadd' gjorrt mej besvär Te ta mine lickerste klär: Den rannie västen Ja' las i för prästen, Å böxaan 'tå bullstervar, Som årve ja' feck ätter far, Å tröja den gråe Mä stännkraven blåe, Å halsklä mä bråschera gul', Som mor brukt' på gästbô om jul.

Men jäkel regäre den Fia! Ho vill' int ta ve när ja' fria, Fast mä mej ja' hadd' i en ask Å tedd'a e lôfftvattensflask'

Så langtrinn å smaler, Som kosst' en reksdaler Å full va mä åderkulang, Så tösa behövd' int var' bang Att int ho kunn' få sej Nåck mö' te slô på sej, Så int ho skull' stäk' som a get, Om bar' ho te ta mej hatt vet.

Ja, jäkel regäre den Fia, Som ass int tog ve när ja' fria! Ho vôi' int min lôfftvatten-sqvätt; Då bö ja' en selkes-svalätt Mä grön tåckendärning Di kaller begärning, Å medtpå e ros, som va lik En näve mä fingrer som sprik'. Han kosst' mej så möe, Att om ja' köfft föe I ställ', hadd' ho räckt' mej förvesst Te meckelsmässtia nu sesst.

Men jäkel regäre den Fia, Ho vill' int ta ve när ja' fria! Svalätten exmer' ho som va'n 'Tå blaggern äll groverst bulldan. Då frest' ja' te fly'a E salmbok, e nya Mä däjli förgullad bokal På pärmen å fint fotteral. Hô dyr va dänn' gräje, Då skämms ja' te säje, För jaggu ho blankt gjord' mej pank, Ho kosst' två reksdaler i bank.

Men jäkel regäre den Fia, Ho lell int tog ve när ja' fria! E salmbok te frierprisant, Ho sa, ä int vârd kav en slant, För näggum ho lærer Nôn kälek te khärer, Å dômm ja' int håller kan li. — Jo pytt, sa ja', dä ska en si! Ja' vet, du har töcke För Magnus i Löcke. —

Pytt, sa-o, då vet du allt gaal', Ja' töcker om Olle på Gjâl'.

Å jäkel regäre den Fia! Då va dä ägg gaal' att ja' fria.

Den konnstie khärn.

Byfogden, så kalla' di khärn; Hva ällers han hett', dä vesst' ingen. Föll sômma tittler'en för »härn», Men tåcke lell hörd' han int gärn', Dä va som i hjât' di skull' sting'en.

I sockna di mennt' allt tro på, Att finere folk hadd' han vøre; Men ingen kunn' utgrônn' ändå, Hvar göbben va kommen ifrå Å hva karatör han hadd' børe.

Han bodd' i e brä-kuj så låg, Att ryggen vesst däfför blett kroki. I kuja te kliv' ingen våg'; Di trodd', om dit in bar' en såg, Så skull' en i blekne bli toki.

Föll va'n en besönneli khär, Men säkert han va lell beskeli Å gjord' int en metmärk för när; Men som han va sky å kunntär, Så mennt' di tro på han va veli.

Hvar tro han feck mat? Ja, Gu vet, Men ass inga männisch' dä vesste, För allri han tiggd' sej en bet', Å blankt e umöjelihet Dä va, att han stal sej te nesste.

Di trodd' allt, att när han iblann Va bårte i vecke på vecke, Så hadd' han gått sta te nô lann, Där föll han va sjôlv-ågersman, Å hämt' sej bå sta-mat å drecke.

Hva gjord' han i kuja? Ja, dä Va jusst int dä lättast te vete; Men Lell-Pär, som jämt brukt' var' mä, Hadd' sett'en iblann stå på knä Å då hört'en låt' som han grete.

Han va allt en ulöckli khär, Dä ä nåck dä vesse i saka. Te slut va han bårt' som ett vä'r, Å ingen vesst' hvart äller när — Va bårt' å kom allri tebaka.

När mer än ett år di hadd' vänt', Så brôt di opp kuja å snoka. Där fanns bar' e bok, sålless pränt', Att sjôlveste pastårn bekänt Att int han kunn' läs' i den boka.

Rotlanken.

Dä fanns en khär i Rannsätts by Di kall' Rotlanken; Men hva dä namne skull' bety, Dä vete fanken.

Lell va dä mä'et nônnting ledt, Som rektitt knas'en, För bar' di sa'et ble'n mä ett Krut innli rasen,

Å dängd' ikring sej, så där ble Kav sönnersläijjen Hvar stacker, som int va go te Å kytt' ur väijen.

Dä stog som fragg' om käfften på'n, Han vrôi' åfanntlitt, Så ingen tjur tog måle å'n Äll blängd' så anntlitt.

Däfför töckt' pojkaan dä va lönt Te ret' å ank'en; Di kytt' ikring å pep så tönnt: Ro—ot—rotlanken!

Men ja', fast pojk, töckt' tåcke skäll Va intnô nöje; Ja' flydd' den fatti khärn i ställ' E gammel tröje.

Må tro, då ble'n i syna bli! Min näv' han skaka Å grönna läng', om han kunn' gi Nô godt tebaka.

»Jo», san te slut, »nu vet ja' rå: Kall' mej Rotlanken Så mö' härr Fredrek kan gå på; Ja' ska nit bank'en».

Annikas porträtt.

Gjorrt åttå Måler-Petter, åller Deckter-Petter som di mä kaller'n.

Å Annikas yje ä kôllande blå Som himmalens sky på en sommerda'. Å hârri Gu giv' att ja' dej kunne få. Du rosande blomm å du lelljebla!

Å Annikas munn ä så ellande rö Som nônnstinn ett jolbär på tuva i hag'. Å ble du mi ega, då vôr' inga nô, Du blanke gullkeste mä selverbeslag!

Å Annikas hår ä förgyllande gult Som fullmoga sä står i sola på lut. Å allri mä dej skull' mej live bli surt, Du säckerkunnfäckt i en gullpappersstrut!

Å Annikas panne ä kullri å slätt Som kupie locke på kôffôttan min. Å rynk' du henn' ôt mej, så ble ja' allt grätt, Du skåp 'tå mahång fullt mä finströke linn'!

Å Annikas käker ä funta jusst så Som röhvite äppel i härrskappsträggåln. Å levd' ja' mä dej, hva ja' då allt skull' må, Du sôtiteklimp i den fete hvittkåln!

Å Annikas öre di setter ackrat På hvann sia hôvv' som små tratter ett par. Å hör du mi friing, då blir ja' kavat, Du förtipejan, åller uljvârk må var'!

Å Annikas näse dä allri ä vârrt Te sije hva den ä finuli å smal. Å kunn' ja' få knip' dej, så snöt ja' dej tvârrt, Du åderkålång i e flask' 'tå krestal!

Å Annikas hake ä svarva så runn, Men nerte e söt litta grop ä te si. Må Gu hak' ihopp oss te ävitt förbunn, Du saffejans-taskbok mä storsedler i!

Å Annikas hals ä den fineste stôlk, Som nônnstinn ha bôre e däjeli ros. Å vi skull' ha skrôvgodt som hjonelagsfolk, Du sirapp å gredde te krösebärsmos!

Å Annikas sang ä så fin som en flöjd Å låter iblann som dä vôr' en klanätt. Å ätter di pip' skull' ja' dans' så fôrnöjd, Du majstang mä kranser å gullägg besätt!

Å Annikas näver ä mjuke å hvit' Som hvettebrösbuller, dômm frua plä gör'. Å rolitt dä vôr', om du klapp' mej nô lit', Du selkesduksvanter mä selvertrås-snör'!

Å Annikas fôtter i strômper å skor Di lägger i väg som små rôtter så lätt. Å kom hem te mej å bli där kära mor, Du vesthus, som blankt hele våla kunn' mätt'!

Ja, Annikas heleste kropp ä så vän, Att allri på jola en vänner dä va. Om sjölve härr Fredrek skull' freste mä pä'n, Så kunn' han int skriv' om dej så dä ble bra.

Men Annikas själ ho ä vänner ändå, För den ha ho fått frå en ängel där opp'. Ja, hârri Gu giv' att ja' dej kunne få, Du lelljeblas-själ i en rosanblomms-kropp!

Qvällveckan.

Qvällveckan hadd' en krômpan å konnstitt funta kropp: Kuthâli va'n, å kuten va lik en säckertopp; Där nerafôr satt hôvve, men dä va nästa platt, Mä snôrhorn som en leje å prathôl som en tratt.

Bå låghallt va'n a krokant, så läggaan slog sej tvârrs Å khärn ôt bägge sier slängvecka i sin marsch. Skrôvlange armer hadd' han, skrôvstore labber mä, Å ve hvart klev di dangla å dängd' imot hans knä.

Han gjorrt på Storälvbacken e jol-kuj, bodd mä brär; Där satt han da'n igömmen å lappa gamle klär Å tjänt' mä dä si nôtôrrt. Om qvå' han geck i ett Å veck' på byggda; däfför Qvällveckan feck han hett'.

Iblann då bar han mä sej sett rare spelervârk, Fejol', som han kunn' stryke så att dä änna knark'. Han sjôlv gjorrt

hele vårke, så stort å langt å bredt, Att passlitt fôr hans armer å labber allting blett.

När så han kom mä fela, då geck dä som ett skôt Igömmen byggda; guter å jänter då int rô't, Men kytt' i fulle flygne å bôda allestans: »Qvällvecken mä fejoel ä här; nu ska vi dans'!»

Å dunnra rassa tre sa'n! då geck som dä vôr' smordt, För licker spel fôll allri i våla nôen sport; Huj! drillaan kav som årter frå strängaan trill' å trill', Å tåcke rök va i dômm, att ingen kunn' stå still'.

Nu pålskedansen vervla på Nämmans-lo'n mä makt, Å golve skalv när spelmans fotklabber stampa takt. Men Vecken, ska ni vete, han hadd' ett konnstitt lag: Dä händ' att medt i pålsken så spelt' han anne slag.

Han sluta tvårt te stampe, å bakôt sack på stoln, Han blunna, käfften rörd' sej som prat' han mä fejoln; Men dä han spelt' va stôllitt å inga årning mä, Så dä va störrt umöjlitt te danse ätter dä.

Dansfolke stan' mä pålsken å stog å lydd' på karn Å mennt' tro på i vessa, att han va änna galn, För strôken gnodd' så unnlitt, att kav fejoel let Iblann som om han skratta, iblann som om han gret.

Te slut dä va som Vecken skull' vackne ur e dval'; Han glodd' så stort ikring sej å kunn' int fåss te tal', Int spel' igen en pålske, fastän di bö'n en plåt; Han lomma hem frå spele, licksom han skämdes på't.

Så dära händ' int sälla, att Vecken ble som yr Å va int khär te hôle sett spelervårk i styr; En gang lell han fannsera så grömmt, att han sack ner På golve mä fejoel å vackna allri mer.

Å sômma sa i sockna, att Vecken int va slug, Att själa va för litta te kunne reckett dug'; Men sômma sa, att Vecken hadd' fått för möe krut Å att för stor va själa, så att ho sprack te slut.

Farväll.

Näj, nu ä ja' gammel å grå Å blogen kring hjärte sej iser; Te deckte nu Varmlanske viser, Gu nå mej, dä vill inte gå.

Fôll gör ja' en värss äller två, Men kommer int sänna ur fläcken, Får lôv te steck' pipa i säcken Å vet intnô mer te hett' på.

Oj, oj, när ja' hôger mej då, Hôlls fôr ja' va qvek te å skrive, Hôlls decktlusta spela i live, Då må ja' allt sucke håhå!

Då må ja' allt sije som så: Du uschlie Fredrek på Rannsätt, Som nu ä så fatti å strannsätt, Att int på e vis' du har rå!

Fôr stog ja' fôr jäntaan på tå, Å tänkt' på dômm mörner å qväller; Nu vill dä int gå mä dä häller, För käleken blankt ha gått å.

Å fôr ätter dans va ja' trå, Slängd' bena i tak å kring vägger; — Nu fôttra ä tonge som slägger, Ja' knafft dômm frå golve kan få.

Dä sålless ä lätt te förstå, Att när dä blett slut på käléken Å danslusta komme på kneken, Så blir inga deckting åttå.

Farväll då, ni barn mine små. Ni viser frå röskere tier! Ja' inga mer sösken kan gi er, Farsgôbben ä gammel å grå.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på

<http://runeberg.org/varmlansk/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på

<https://arkivkopia.se/sak/runeberg-varmlansk>.

Filen skapad 2018-12-17 15:32:46.812618